

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedientja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 19.

V Ljubljani, v petek 24. januarija 1896.

Letnik XXIV.

Žumberk in Marindol.

(Govor poslanca Kluna v deželnem zboru kranjskem dne 22. januarija 1896 o zopetnem združenju Žumberka in Marindola z deželo Kranjsko.)

Gosp. predgovornik je utemeljeval gospodarski del našega samostalnega predloga; naj mi bode dovoljeno, nekoliko besed spregovoriti v podporo družega zgodovinskega dela omenjenega predloga, ki zadeva zopetno združenje žumberškega in marindolskega okraja z deželo Kranjsko.

Na jugoizhodu naše lepe domovine leži veliko gorovje, Gorjanci imenovano, obsegajoč 4 štirjaške milje, v sredini njegovi na visokem hribu pa je starodaven grad Žumberk, ki je bil nekdanj lastnik skoraj celega omenjenega kraja in kateremu so bili podložni tamošnji prebivalci, ki dandanes štejejo okoli 11.000 duš.

Ta grad z vsem svojim svetom spadal je že od nekdanj deželi Kranjski, kakor Vam hočem pojasniti z dokazi, kolikor sem jih mogel v tem kratkem času nabrati po raznih virih.

V c. kr. hišnem, dvornem in državnem arhivu na Dunaju se hranijo stara pisma, katera pričajo, da so deželni vladarji kranjski v lenstvo dajali grad in svet žumberški. Jedno tako pismo je iz l. 1285 in še druga pisma iz 13. stoletja omenjajo, da sta proti koncu 13. stoletja Nikolaj in Gerlah Sichelbergerja, lastnika žumberškega gradu, udanost in pokorščino prisegla koroškemu vojvodu Mainhardu kot vladarju dežele kranjske, katera mu je bila v zastavščino izročena.

Ko je dežela Kranjska v last prišla vojvodom avstrijskim (l. 1335), so žumberški gospodje v njih častili svoje deželne vladarje. V nekem pismu z dne 26. junija 1360 vojvoda Rudolfa avstrijskega imenujejo „našega milostljivega gospoda“, in dne 22. aprila 1403 prepuščala sta Hans Schönberger in Tomaž Sichelberger razsodbo o neki pravdi „visokorodnemu knezu, našemu milostljivemu gospodu

vojvodu Leopoldu, vojvodu avstrijskemu“ in njegovim svetovalcem.

Ko je koncem 15. stoletja izmrla rodbina Sichelberška, prešla je grajščina kot zastavščina v last deželnim vladarjem kranjskim in že 4. nov. 1501. potrjuje Kristof Obornburger, da mu je kralj Maksimilijan I. v oskrbstvo izročil žumberški grad, ki leži v kranjski kneževini Nj. kralj. Veličanstva.

Leta 1505 bila je grajščina izročena Nikolaju Semaniču, ki se je zato posvetil službi kralja Maksimilijana, in 24. novembra 1526 potrdil je nadvojvoda Ferdinand I. Ivanu Kobašiču, ki je bil grad odkupil od Semaničevih dedov, posestvo žumberškega gradu „ležečega v naši kranjski kneževini“.

L. 1533 posestvovala je žumberški grad Kobašičeva vdova, katera ga je pa že leto pozneje proti primerni odškodnini v oskrbovanje izročila višjemu poveljniku Stajerske, Koroške in Kranjske Hanzu Püchlerju, ki ga je pa porabil za vse kaj družega, kakor prejšnji posestniki.

Ko so se namreč Turki po osvojitvi Carigrada čimdalje bolj širili po Evropi in neusmiljeno stiskali in trpinčili kristijane, pobegnili so premnogi Srbi iz svojih rojstnih krajev v deželi turški in so zavetja iskali pri sosednjih krščanskih vladarjih. Ker so bili „uskočili“ pred Turki, imenovali so jih Uskoke. Prvi so bili pribežali že koncem 15. stoletja pod ogerskim kraljem Matjažem, ki jih je naselil okoli Like, Krbave in Senja ter jim naložil dolžnost, da morajo varovati hrvatske meje proti Turkom.

Ker je bil ogerski kralj Ludovik II. svak avstrijskega nadvojvode in poznejšega kralja Ferdinanda I., naprosil ga je okoli l. 1520, da naj on prevzame obrambo cele hrvatske meje, kar je nadvojvoda tem raje storil, ker je 6 let pozneje, to je l. 1526 po bitki pri Mohaču, kjer je Ludovik II. sam prišel ob življenje, v svojo last dobil omenjene dežele.

Ali Turki niso napadali samo ogerskih in hrvatskih pokrajin, segali so dalje in prijemali tudi naše avstrijske dežele, mej katerimi je zlasti dežela Kranjska največ trpela. Pač so se naši predniki hrabro bojevali zoper Turke in jih dostikrat s krvavimi bučami zapodili nazaj na Turško; ali kralj Ferdinand I. je sprevidel, da se ne bodo mogli dolgo braniti pred silovitimi napadi, ako se tudi na Kranjskem ne osnuje mejna straža, kakoršno so bili ogerski kralji ustanovili v Senju, Liki, Krbavi, Belovaru, Koprivnici itd. Ko je torej l. 1532 in 1533 zopet veliko Uskokov pribežalo čez turško mejo, sklenil je Ferdinand, naseliti jih na Kranjskem, da bi deželo varovali pred turškimi napadi.

Za njih naselitev se mu je zdel okraj Summerski najprimernejši; zato je sam pisal vdovi Kobašičevi, da naj mu v ta namen prepusti Sumbreški grad na Kranjskem. Po dolgotrajnih razpravah se je vdova vdala in grad izročila gori imenovanemu Püchlerju, ki si je prizadeval kolikor mogoče vstreti volji Ferdinandovi. Izprosil si je od vicedoma Kranjskega denarne in druge potrebne pomoči ter se podal v Žumberk, kjer je del tamošnjega sveta odkazal Uskokom, zavezuje jih v imenu kraljevem, da morajo čuvati meje in biti zmerom pripravljeni na boj. Kot vrhovni poveljnik bil jim je on sam imenovan od kralja, ki je dal Uskokom že v prihodnjem l. 1535 žumberški svet v dedno lenstvo in jih ob jednom za 20 let oprostil desetine davkov in tlake.

Po preteku prvih 20 let plačevali so samo po 1 gld. štibre od peči in sicer vicedomu v Ljubljani, kar je nov dokaz, da je Žumberški grad in svet spadal k deželi Kranjski.

L. 1544 dal je kralj s pismom z dne 12. julija Uskokom nove pravice, po katerih so bili oproščeni mitnine, carine in tridesetine od vseh za živež potrebnih reči. Te pravice so jim potrdili tudi poznejši vladarji dežele Kranjske Ferdinand II. v Gradcu s pismom z dne 10. aprila 1611 in z dne

LISTEK

Dozdevna ljubezen.

Roman. — Spisal knez M. N. Volkonskij.

(Dalje.)

IV.

Po sprehodu v grad čutil je Bahtemin strašno utrujenost. On ni šel za table-d'hôte, ampak ukazal si kosilo v svojo sobo. Misel na odhod mu ni prišla v glavo. Ker je Stefan Aleksejevič ali zabil na-nj, ali se mu je Baden priljubil, je oblekel, mesto da bi šel na železnico, kakor je hotel včera, lepo poletno obleko in odpravil se skoro nevede iskat Ilijo Dmitrijeviča Ljvova.

Nasel ga je knalu pod stebriščem.

„Zdravstvujte, zdravstvujte“, vzklikol je skoro radostno Ljvov, pomolivši Bahteminu roko in odvrnivši se od koralnih drobnin, katere je pregledoval in izbiral.

„Kaj delate tu?“ prašal je Stefan Aleksejevič.

„Gledam, kaj bi kupil“, odgovoril je Ilija Dmitrijevič in dobrodušno nasmehnil se.

„A čemu vam bode?“

„Za nič, samó kupiti želim kako stvar“. Ilija Dmitrijevič se je zasmel. „A kje ste bili danes?“ pristavil je po kratkem molku. „Prišel sem bil k vam, pa vas ni bilo doma“.

„Sprehajal sem se“, je odgovoril Bahtemin.

„Tako rano! Nu, to vzamem“, rekel je Ilija Dmitrijevič prodajalki, katera se je dotikala z dolgimi rudečimi prsti sedaj te, sedaj druge reči, ponujaje jo Ljvovu.

Ko je plačal, obrnil se je Ilija Dmitrijevič k Bahteminu.

„Pojdiva k nam. Mama bode jako vesela.“

Stefan Aleksejevič se je hotel odpovedati.

„Pravil sem jej o vas“, dejal je Ljvov in mu prestrigel besedo, „in mislila je, da pridete k nam danes, celo čakala vas je: na tujem je vsekdar tako prijetno srečati domačina“.

Bahtemin se je nasmehnil.

„Zdi se mi, da se godi nasprotno“, mu je odgovoril.

„S tem se ne strinjam. Tako se sicer govori, a meni se zdi, da to ni prav. Kako prijetno je, ako srečamo domačina, slišimo ruski jezik, izvemo ruske novosti!“

Bahtemin je molčal.

„Da, kaj pa Bjazanov?“ prašal je naglo Ilija Dmitrijevič. „Ali ste slišali, imenovali so ga za direktorja departementa?“

Šla sta skozi drevored, ki je vodil k hotelu, in Stefan Aleksejevič, ki je gledal na mimo hodeče, skoro ni slišal Ljvova.

„Kako... Ržysčeva pa tovarišem ministra“.

„To ne more biti“, rekel je Bahtemin. „Ržysčev! To je kako drugače.“

„Pravijo...“ dejal je Ilija Dmitrijevič, ravno nasmehnil se in zmajal z rameni. „A o vas ni slišati nikakih sprememb?“

„V čem pa?“ prašal je Bahtemin nezadovoljen. „Pri meni se vendar ni pričakovalo nikakih sprememb; kaj?“

„Ne, prašal sem le tako“, rekel je Ilija Dmitrijevič, ker se je naglo domislil včerajšnjega razgovora s Stefanom Aleksejevičem in bal, da se ne bi ponovil. „A, glejte, Kašinskij. Vam ni znan? Izvrsten človek“, rekel je naglo, kazaje na priletnega gospoda, ki je šel proti Hôtel de l'Europe. „Gotovo pojde k materi“.

„Ardaljon Matvejevič!“ kriknil je Ljvov.

Kašinskij se je ustavil in ozrl.

20. sept. 1627, Ferdinand III., cesar Leopold I. s pismom danim na Dunaji dne 28. oktobra 1662 in Karl VI. s pismom z dne 22. feb. l. 1716.

Pa Uskoki so tudi v poznejših letih prihajali na Kranjsko, kjer so jim v žumberskem okraji odkazovali stanovišča. Ker je bilo pa tam poleg Uskokov še veliko domačih kmetov, podložnikov žumberske grajščine, odkupili so vsled želje Ferdinanda, izražene v pismu z dne 7. marca 1547, od Püchlerjeve vdove Mehovsko grajščino, ki je mejila na Žumberški svet, ter so pripravili žumberske kmete, da so se preselili tje, prepustivši prejšnja posestva Uskokom, da so poslednji kolikor mogoče blizu skupaj živeli in se ob nevarnosti tem hitreje zbirali. Prav iz tega vzroka zamenjali so bili nekaj sveta tudi od Kostanjevskega in Pleterškega samostana, ter so z Žumberkom združili stari Preseški grad, ki je stal na Gorijaneh na hribu, pod katerim Kupčina izvira, katera se pod Žumberkom razliva v Brigano. Tudi ta grad je stal na zemlji Kranjski, kakor spričuje naš slavnoznani zgodovinar Valvazor.

Pa tudi okoli Metlike so se bili nekateri Uskoki naselili in ob Kolpi med Vinico in Podbrežjem, zlasti pa med Adlešicami in Preloko v tako imenovanem Marindolu, ki ga Valvazor našteva med imenitnejšimi vasi dežele Kranjske.

Ker so se pa Uskoki ali Vlahi, kakor jih tudi imenujejo, naselili v Žumberškem okraju in Marindolu, ta okraja vsled tega nista nehala biti zemlja Kranjska, kar potrjuje kralj Ferdinand I. sam, ki je bil prošnji dveh Uskokov za podelitev nekaterih posestev v žumberskem okraju poslal vicedomu v Ljubljano, da o njiji izreče svoje mnenje. Tudi pozneje so se take prošnje zmirom predlagale deželni stanovom Kranjskim, in še l. 1743 bili so za svet vprašani deželni stanovi Kranjski, ko je prvi polkovnik slunskega polka grof Petazzi prosil, da naj se mu v lenstvo da grajščina žumberska.

In ko je bilo treba leta 1540 po smrti Püchlerjevi Uskokom dati novega kapitana ali poveljnika, predlagali so deželni stanovi Kranjski kralju Ferdinandu I., da bi bil za to važno službo najsposobnejši Jernej iz Raven, ki naj bi stanoval v žumberskem gradu, katerega bi bilo v ta namen odkupiti od Püchlerjeve vdove. In to pravico, da so kralju nasvetovali osebe, ki naj se imenujejo za žumberske glavarje, izvrševali so deželni stanovi Kranjski do l. 1690. Prav jasno se je pokazal vpliv deželnih stanov kranjskih pri imenovanju žumberskih poveljnikov l. 1592, ko se je bila raznesla vest, da je nadvojvoda Ernest za višjega poveljnika žumberskih Uskokov imenoval grofa Petra Erdödy-a.

Deželni stanovi Kranjski poročali so vsled tega dvornemu vojnemu svetu v Gradcu, kako važno je, da se to mesto izroči zanesljivemu domačinu, ker leži žumbersko glavarstvo v deželi Kranjski in je pod sodstvom deželnega glavarja Kranjskega. In ko je nadvojvoda potrdil, da je res omenjenega grofa Erdödy-a imenoval za žumberskega višjega načelnika ter s pismom z dne 24. januarja l. 1592 poročal, da pri tem imenovanju ostane, ugovarjali so Kranjski

stanovi, rekši, da so bili Uskoki ves čas odvisni od knježevine Kranjske, in da so v vseh stiskah pri njej našli tudi največjo in najboljšo pomoč.

Celo gori imenovani grof Peter Erdödy, proti kateremu so se tolikanj protivili deželni stanovi Kranjski, moral jim je priznati, da so Uskoki, naseljeni na Kranjskem.

In ko se je stanovni odbor Kranjski dne 17. januarja l. 1593 pri nadvojvodu Ernestu potalgal za podaljšanje Uskokom podeljenih pravic, zahteval je nadvojvoda s pismom z dne 28. marca l. 1593, da naj prej o tem dež. zbor Kranjski izreče svoje mnenje.

Pa tudi pozneje, ko se je mejna straža vse-skozi vojaško organizovala, ostal je žumberski okraj del dežele Kranjske, dasi je imel z mejnimi kraji hrvatskimi skupnega poveljnika. In ko so ga l. 1550 Hrvatje zase zahtevali, so se stanovi dežele Kranjske tej zahtevi z vso odločnostjo protivili.

Pa tudi poznejša uradna pisma potrjujejo, da je Žumberg zmerom spadal k deželi Kranjski.

Dne 2. septembra l. 1594 potrjeval je nadvojvoda Maksimilijan kot varh mladoletnega nadvojvode Ferdinanda, poznejšega cesarja Ferdinanda II., pravice Uskokov, „ki živijo v Žumberku in okolici njegovi v knježevini Kranjski“, kakor stoji v dotičnem pismu. Dne 10. aprila l. 1611 potrjeval je te pravice imenovani nadvojvoda Ferdinand sam kot vladar in vladajoči knez na Kranjskem.

Dne 26. novembra l. 1651 poslal je cesar Ferdinand III. grofu Petru Zrinskiju kot poveljniku na Kranjskem in na Hrvatskem živečih Uskokov pismo, v katerem mu kot gospod in vladajoči knez dežele Kranjske vleva, da mora biti poslušen in pokoren deželnemu glavarju Kranjskemu. In prav jednako povelje je bil dal cesar Leopold I. dne 27. maja leta 1665 grofu Janezu Ernestu Paradeiserju, ki je bil tedaj poveljnik v Žumberku in Slunu.

Jednako naš slavi zgodovinar Valvazor, ki je prav v istem času živel, v svojih spisih zmerom poudarja, da Žumberk spada k deželi Kranjski. Govoreč o gori imenovanem Paradeiserju, ki je bil o njegovem času žumberski in Slunski poveljnik, z imenom imenuje tudi tedanjega poročnika in dva podčastnika, ter pristavlja, da vse te s poveljnikom vred plačujejo stanovi koroški. „Drugi 12 masolov in vodjev in 12 podčastnikov pa plačujejo stanovi Kranjski; kar je pa vojakov v Žumberškem višjem kapitanatu, piše Valvazor dalje, ne dobivajo prav nobene plače, ker so vsi ti na Kranjskem živeči Uskoki oproščeni vseh davkov in priklad, ki jih morajo drugi v Kranjski vojvodini živeči podložniki in kmetje plačevati. Zato pa morajo vse straže in vojaško službo opravljati v tem, pa tudi v slunskem okraju. K temu kapitanatu spada pa tudi še več drugih na Kranjskem ležečih vasi, v katerih Uskoki prebivajo, namreč Podbrežje, Črnomelj, Metlika, Vinica itd.“ (Dalje sledi.)

Deželni zbor Kranjski.

(IX. seja, dne 24. januarja.)

Zboru predseduje dež. glavar Detela, vlado zastopa dež. predsednik baron Hein.

Vlada je predložila načrt zakona, s katerim se dopolnjuje § 13. zakona z dne 26. oktobra 1887 o razdelbi skupnih zemljišč in o uredbi dotičnih skupnih pravic do uživanja in oskrbovanja.

Poslanec Hribar je na to utemeljeval samostalni predlog glede ustanovitve dež. živinske zavarovalnice.

Obširno pojasnjuje stanje živinoreje v deželi, omenja, da ta del kmetijstva vidno napreduje in da zato bo zlasti potreba skrbeti, da se živinorejci za slučaj živinskih boleznij varujejo hudih nesreč pri cepanju živine. Govornik je zato, da bi kmetijska družba prevzela zavarovalnico za živino ter da bi dežela ji z večjim doneskom zagotovila obstanek. Konečno predlaga, naj se predlog izroči upravnemu odseku.

Na to poslanec dr. Zitnik obširno utemeljuje svoj in tovarišev predlog glede ustanovitve deželne zavarovalnice proti požaru, toči in živinskim boleznim. V svojem obširnem govoru omenja dr. Zitnik, da so proti taki zavarovalnici večinoma le intereso-vani krogi, za tako zavarovalnico pa občina želja našega ljudstva in pa vzgled drugih deželnih zasto-

pov, ki so se že obširno pečali s to zadevo. Taka zavarovalnica mora seveda stati na podlagi vzajemnosti. Seveda to načelo nasprotuje sedaj vladajočemu kapitalističnemu načelu, ki potem akcijskih društev skuša tudi tako blagodejne zavode izkoriščati le v korist posameznikov.

Važna bi bila taka zavarovalnica, važna opora realnega kredita, katerega vzlasti dandanes vsled silno neugodnih gospodarskih razmer potrebuje naš narod.

Na to obširno pojasnjuje zgodovino zavarovanja v starem veku pri Grkih, Rimljanih, v srednjem in novem veku.

Obširno pojasnjuje govornik vzlasti zgodovino zavarovalništva v Avstriji. Potem razpravlja vprašanje o koristi deželne zavarovalnice ter omenja delovanja privatnih zavarovalnic in njih dobička. Konečno pozivlja, naj deželni zbor kranjski vendar jedenkrat že tudi prične v tem oziru s pozitivnim delom, ker je gotovo, da bi si s tem pridobil opravičeno hvaležnost prebivalstva, ker bi mu znižal troške pri zavarovanju, zagotovil gotovo plačilo v slučaju nezgode in, kar bi zavarovalnica imela dobička, ostal bi v deželi in prebivalstvu v korist. — V formalnem oziru je predlagal govornik, naj se njegov predlog izroči upravnemu odseku v nadaljno poročanje.

Zanimiv govor objavimo v celoti po stenografičnem zapisniku.

Poslanec Murnik je poročal v imenu finančnega odseka o prošnji Alojzija Domicelja, učenca na kmetijski šoli v Klosterneuburgu, za podporo, naj se priporočilno odstopi deželnemu odboru v rešitev.

Poslanec Lenkh poroča v imenu finančnega odseka o prošnji kmetijske podružnice v Velikih Laščah za podporo. Izroči se deželnemu odboru v primerno rešitev.

V imenu upravnega odseka poroča poslanec Lenarčič glede dovolitve priklad za cestne namene. Deželni odbor se pooblasti, da v tem oziru potrebno ukrene.

Jednako se deželnemu odboru v rešitev izroči prošnja več posestnikov v Kandiji pri Novem Mestu za razširjenje deželne ceste v Kandiji, o kateri je v imenu upravnega odbora poročal poslanec grof Barbo.

V imenu upravnega odbora poroča poslanec Kersnik o prošnjah županstev Režiše, Kanderše, Kolovrat in lastnika Medijskih toplic za ustanovitev žandarmerijske postaje na Mediji in o prošnji županstva Trojanah za ustanovitev žandarmerijske postaje v Trojanah.

Deželni predsednik baron Hein izjavlja, da vsled pomanjkanja žandarmerijskega moštva na Kranjskem ne bo mogla vlada ustreči tej želji, vendar pa bo skrbela, da se bo za javno varnost storilo, kar bo mogoče.

Posl. Košak priporoča deželni vladi, naj ustanovi žandarmerijsko postajo za županstvo Režiše, Kanderše in Kolovrat, ker je v tem kraju taka postaja zelo potrebna, rekoč:

Kot zastopnik okraja, v katerem leže občine Režiše, Kolovrat, Kanderše, mislim, da je moja dolžnost, da ugovarjam gospodu poročevalcu upravnega odseka. — Pripoznam potrebo c. kr. žandarmerijske postaje v Trojanah, toda obče je znano, da bi bila postaja v St. Jurju pri Izlakah bolj umestna in potrebna.

Prvič je ta kraj središče celega obširnega okrožja mej Vačami, Trojanah in Zagorjem, kjer ni žandarmerije. Drugič je v tesni zvezi z občinami Režiše, Kanderše in Kolovrat. Ti kraji ležijo po samotah, mej gorovjem po ozkih dolinah, in žandarmerija malo zahaja v te oddaljene kraje iz Zagorja, ker ima doma obilo posla radi rudokopa. In ravno tu v Mediji se lahko dobi primerno stanovanje in po ceni.

Zato prosim visoko vlado, naj bi se blagohotno ozirala na to prošnjo ter poskrbela tudi za žandarmerijsko postajo v Izlakah.

Posl. Pfeiffer izraža jednako željo za St. Jernej, tembolj, ker je ta občina že večkrat prosila, ter pravi, da bi bilo prijetneje zlasti za miroljubne ljudi čuti vest, da se zmanjša število žandarjev na Kranjskem, kakor pa da se množi. Toda ker je to stvar, ki se težko da spremeniti, zato ponavlja prošnjo občine St. Jernej, da bi se tam nastanila žandarmerijska postaja.

Dež. vlada je to prošnjo odbila z motivacijo, da ima občina v prvi vrsti skrbeti za varnost oseb in imetja po svojih lastnih organih. Dotična občina si

„Ardaljon Matvejevič, zdravstvujte“, ponovil je Ilija Dmitrijevič, odkril se in nasmehnil. „Pojdite k nam?“

„Ne, k grofici Narokovej“, odgovoril je Kašinskij ustavlja se, podal Iliji Dmitrijeviču roko in z lahka poklonil se Bahteminu.

„Kaj je to, ali se more pogledati?“ prašal je Ljvov, kazaje na širok karton, zavit v višnjev papir, katerega je nesel Ardaljon Matvejevič.

„To je ofort“, odgovoril je Kašinskij. „Vam ga pokažem. Kupil sem ga šele včeraj. Jako lepa reč.“

„Ardaljon Matvejevič je velik poznavatelj umetnosti“, rekel je Ljvov obračaje se k Bahteminu. „To hočete pokazati grofici, ne?“ je pristavil.

„Da“, odgovoril je Kašinskij. „Ona je strastna ljubiteljica... in ima...“

Pri tem je vzdignil desnico do lica in pomignil, kakor da grozi s kazalcem.

„Da, zdi se mi, da ljubi ona umetnost“, dejal je Ilija Dmitrijevič.

Kašinskij je stegnil suhi vrat in pokimal z glavo, poteguje zrak v nos.

„Seveda!“ dejal je, „in še kako!“

(Dalje sledi.)

je gotovo popolnoma svesta te svoje dolžnosti, ali ob enem tudi uvidi, da glede tamošnjih odnošajev njene skromne moči ne zadostujejo.

Zato opozarja visoko vladu po izrečenem naročilu dotične občine, da sedaj, ko se ima število žandarjev pomnožiti, vlada še enkrat vzame omenjeno zadevo v pretres in jo povoljno reši, če mej tem občina svojo prošnjo ponovi, oziroma če tamošnje okoliščine še to zahtevajo.

Prihodnja seja deželnega zbora je v torek ob 10. uri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. januarja.

O Thunovem nasledniku prinašajo dunajski listi različne kombinacije. Mej kandidati za češko namestništvo se imenujejo knez Lobkovic, grof Coudenhove in marki Bacquehem. Kakor vse kaže, misli vlada v prvi vrsti na šleškega deželnega predsednika, grofa Coudenhove. Ta je bival predvčeršnjem na Dunaju ter je mej drugimi obiskal tudi ministerskega predsednika, s katerim se je pogovarjal dalje časa. Zvečer istega dne se je vrnil na svoje mesto v Opavo. V raznih krogih se trdi, da ga je grof Badeni pozval na Dunaj in je torej njegovo bivanje v cesarski prestolnici vsekako v zvezi s češkim namestništvom.

Novi sekcijški načelnik v naučnem ministerstvu. Včerajšnja „Wiener Zeitung“ objavlja imenovanje ravnatelja dvorne knjižnice, viteza Hartela, sekcijškim načelnikom v naučnem ministerstvu. To imenovanje ni nikako presenečenje, kajti na to se je že mislilo pri sestavi Badenijevega kabineta, ko se je namreč odločilo, da se ustanovi novo ministerstvo za Galicijo. Vitez Hartel je bil do sedaj profesor za klasično filologijo na dunajskem vseučilišču in si je pridobil na šolskem polju mnogo izkušenj. On je član gospodske zbornice in pripada ustavni stranki. Le iz verskih ozirov nikakor ne moremo odobravati njegovega imenovanja, ker je, kolikor je dosedaj pokazal, odločen nasprotnik verskih šol. S takim močjem pa mi nikakor ne moremo biti zadovoljni.

Ogerska zbornica. V predzadnji seji ogerske poslanske zbornice je stavil poslanec grof Apponyi predlog, v katerem se zahteva, da se spremené, oziroma poostre določbe zakona o volitvenih zadevah. Dotični načrt obsega 12 točk, ki določajo, kedaj so volitve neveljavne. Mej nezakonitostimi navaja poslanec najprej pogreške, katere storé navadno oblastveni organi bodisi s pritiskom, pretenjem, podkupovanjem ali nepostavno agitacijo, bodisi s protizakonitim postopanjem volilne komisije. Dalje se zahteva, naj se sestavljajo volilni imeniki na vsaka tri leta ter naj se mej tem časom popravijo eventualne spremembe. Gledé identitete volilcev imajo odločevati samo župani in zapriseženi svetovalci ter se volileci ne smejo odstraniti z volišča, ako morda ne izreko pravilno svojega imena ali obrta in ako ne znajo pisati. Konečno se strogo prepoveduje vsako posredovanje orožnikov in policije pri volitvi; ta ima skrbeti samo za javni red. Ravno tako se v volitev ne smejo vmešavati javni uradniki, katerim se mora prepovedati vsaka agitacija. Poleg navedenih določb navaja Apponyi jev načrt še več manj važnih točk za posamezne slučaje. Iz vsega se vidi, da je povod temu predlogu zadnja volitev v Stupavi, pri kateri so se godile volilcem vse mogoče krivice. Predlog je popolno primeren časovnim in krajevnim razmeram, toda ni veliko upanja, da bi ga vsprejela mažarsko-liberalna večina.

Na Saksonskem obstoji, kakor znano, volilni red za deželni zbor, ki se splošno mnogo ne razlikuje od občne volilne pravice. Vsled tega sedi v deželnem zboru večje število socialnih demokratov. To seveda zmernejim krogom ni po volji in hočejo zabraniti nadaljni naraščaj socialne demokracije. V to svrhu nameravajo spremeniti volilni red. Temu se na vso moč upirajo socialni demokratje, in so ustanovili posebno volilno ligo. To ligo je pa vlada razpustila, s tem pa zelo razdražila svoje nasprotnike, ki so jeli še bolj delovati na agitacijskem polju. Jako dvomljivo je, je li vlada v tem slučaju nastopila pravo pot proti razširjanju socialne demokracije.

Ukaz črnogorskega kneza. Pred kratkem se je objavil ukaz kneza Nikolaja, ki je vzbudil mej prebivalci veliko vznemirjenje. Knez je namreč določil, da mora biti preskrbljen vsak črnogorski bojovnik do 1. februarja z vsemi vojnimi potrebščinami. Umevno je, da si ljudstvo ni moglo tolmačiti te knezove naredbe in je zahtevalo pojasnila. Tej želji je knez tudi ustregel. Sklical je splošni ljudski shod, na katerem je v daljšem govoru pojasnil, da ima njegov ukaz le ta namen, da se ljudstvo pripravi na morebitno vojsko. „Ne bojimo se sicer nikogar,“ pravi knez nadalje, „in tudi ne bomo nikogar napadli, toda ako bi nas hotel kdo izzivati, potem bi čutil našo moč. Z nami je Bog in Rusija in razven teh se ne bojimo nikogar.“ Iz tega je razvidno, da stavi Črnogora vse svoje zaupanje na ruskega cara, kar bode pa morda le v njeno škodo.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Občinskemu svetu predseduje podžupan dr. vitez Bleiweis.

Na dnevnem redu je potrditev regulacijskega načrta.

Načelnik stavbenega odseka, odbornik Hrasky, obširno poroča o tem načrtu. Iz tega poročila povzamemo glavne nastopne misli. Dne 14. nov. l. l. je občinski svet načelno odobril načrt in ga vsprejel kot podlago poznejšim posvetovanjem in sklepom. V ta namen je bila izvoljena posebna enžeta, ki je imela šest sej. Zapisnik o teh sejah enkete je pretresal mestni stavbeni in olupševalni odsek. Ta je v načrt še vzel: pomnožitev javnih prostorov, notranjo okrožno cesto, ravno črto za Špitalske in Gledališke ulice.

Ta spremenjeni načrt je bil podlaga za sklepanje v včerajšnji občinski seji.

Po tem načrtu se določuje smer in širokost cest in trgov, določiti nivele in vredbo pešpotov, tlakov, javnih nasadov, o kanalizaciji, o legi vodo- in plinovodov.

V podrobni razpravi so bili vsprejeti načrti raznih ulic.

Kot občinska poslopja, ki se imajo v prihodnjosti graditi, je omeniti šolska poslopja, tržne lope, stražnica požarne brambe, javna kopelj, centrala za električno razsvetljavo, preložitve pokopališča itd. In sicer bi bilo za tržne lope umestno, dobiti sedanje licealno poslopje, poljanski trg in projektirani trg pri tobačni tovarni. Prostor stare bolnišnice bi bil umesten za strokovno in dekliško šolo, nasproti pa prostor za ljudsko šolo; za stražnico požarne brambe je ugodno ozadje Franc Jožefovega trga. — Javna kopelj naj bi bila blizu centrale za električno razsvetljavo, da se par porabi. — Svota za ona zemljišča, katera treba pri poškodovanih hišah odkupiti za razširjenje ulic in trgov, znaša sedaj okoli 800.000 gid.

Potem stavi nastopne predloge:

1. Predloženi regulacijski načrt naj se odobri.
2. Stavbene črte, določene na podlagi prejšnjih sklepov, se razveljavijo.
3. Mestnemu magistratu se naroča, da takoj oskrbi preris določenih stavbenih črt v merilu 1 : 720.
4. Izvoli se komisija sedmih članov, in sicer petih občinskih odbornikov in dveh organov mestnega magistrata, da prične s strankami obravnave za odkup zemljišča.
5. Mestni magistrat naj brez odloga oskrbi, da se litografično pomnoži splošni in podrobni načrt in ga postavi na prodaj.
6. Tekom treh mesecev naj stavi magistrat občinskemu svetu predloge gledé občinskih stavbenih podjetij.

Na podlagi teh sklepov se bodo sedaj zamogle rešiti prošnje za določitev regulacijskih črt pri novih zgradbah.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. januarja.

(Najvišje potrjenje.) Presvitli cesar je dne 17. t. m. potrdil načrt zakona kranjskega deželnega zbora, vsled katerega se preloži okr. cesta Moravče-Vače-Hotič.

(Shod socialistov.) Danes bo zopet v kazini shod socialistov, ki bodo tako srečni, da slišijo in vidijo socialistično prerokinjko z Dunaja, Režiko Noetscherjevo. Ko je bila prvokrat tukaj, dejala je neki, da ko drugič pride, bo že slovenski govorila. Radovedni smo, kako bo držala svojo besedo. Sicer pa naj kvasi kar ji drago, pametnih Ljubljancev tudi ta nemška sirena ne bo zvalila v socialistiško strugo.

(Iz Postojine) 23. jan. Če je kak kraj na Slovenskem res napreden in zaveden, je gotovo naš trg. Napredovali smo že preje v marsikateri reči, od novega leta sem se je pa pokazala zopet nova vrsta napredka. Poslušajte: 3. t. m. so našli v nekem hlevu mrtvega delavca J. D. Predno je dekan zvedel o smrti njegovi, spravili so ga v mrtvašnico, — brez duhovnika. 13. t. m. je v tržkej bolnišnici umrla domača ubožica K. M. Komaj je mizar dogotovil rakev, že jo nabašajo „eksekutivni organi“ občinske uprave na voziček in hajd z njo v mrtvašnico. — 23. t. m. je sklenil pošten revež zopet v tržkej bolnišnici. Ob 8. uri mu je zvonilo zadnjo uro. Ob 1/9 pošlje dekan v občinsko pisarno, naj mu vendar naznanijo, kedaj ga hočejo prenesti, da mu bo zvonilo in da ga spremlja duhovnik. A prepozno. Ko se sel vrne, pove, da so ga že peljali — kakor sklepam — brez rakeve skozi cel trg na pokopališče. Tako skrbi za častni in večni blagor svojih občanov naše veleslavno „županstvo“ (g. vrednik, smejali bi se, ko bi Vam razložil, kdo in kaj vse je postojinsko „županstvo“), tisto županstvo, ki je pred pol leta z neresničnim, če že ne naravnost lažnjivim telegramom skušalo ožrtni g. dekana pri knezoškofijstvu; čegar privrženec ga je z lažnjivim dopisom v „Sl. Narodu“ oblatil pred vsem slovenskim svetom, zato ker ni — pustil zvoniti z velikim zvonom človeku, ki je bil pri ponočevanju ubit. — Seveda takrat se je morda glasila vest intelektualnim provzročiteljem takih žalostnih dogodkov, zato je treba bilo velikega zvona da bi jo preupil, zato so se potom županstva vtaknili v zadevo, pri kateri so imeli toliko pravice govoriti, kakor turški sultan pri kranjskem lovskem zakonu. Toda cerkev robuj in molči, saj si — plačana. Če pa umrje revež, ki ni družega zakrivil, kakor da je bil ubog, za čegar pogreb skrbeti je županstvo poklicano in dolžno, tedaj pa isto županstvo ne dela razločka med človekom, kristjanom in staro kljuso, ki na cesti pogine in jo konjač pobere in pokoplje. Pa naj kdo reče, da nismo napredni.

(Iz Žirov.) 19. januarja. V naši žirovski dolini že nekaj časa ni družega govorjenja na dnevnem redu, kakor cesta Rovte-Žiri. Vsled tega sem se namenil, nekaj besed javno spregovoriti, da bode svetu znano, koliko pravice je dandanes na svetu. Ze celo desetletje pričakujemo omenjene ceste, katera bi bila za celo našo občino, oziroma za celi naš okraj v veliko korist, da bi vendar ne bili tako potisnjeni za planke. Ravno to je pa nas silno presenetilo, ko smo brali poročilo iz deželnozbornskega zasedanja v šesti seji, v kateri je poročevalec poslanec gospod Lenarčič poročal o prošnji Žirovcev za zgradbo ceste Rovte-Žiri po Račovski dolini. Zares čudno. Kdo so vendar ti Žirovci? Nekaj posestnikov iz doline Račova, zraven nekaj takih, ki je njim poglavitna reč politično strankarstvo, si je pridrbilo še nekaj Žirovskovrhajev „borovničevcev“, kateri zdaj hočejo kar po sili imeti omenjeno progo, ne gledé na kakšne koristi. Dalje se je nam pa še veliko bolj čudno zdelo, ko je omenjeni poročevalec vedel le malo poročati o naši zaželjeni progi Rovte-Žiri po Sovrški dolini, kjer razven farnega urada završkega ni omenil, da je tudi farni urad Ledinski ter farni urad Žirovski poslal prošnjo v tej zadevi na deželni zbor.

(Iz Idrije.) Socialni demokratje so nas pretečeno nedeljo zopet obiskali. Prišla sta sodruga Bajec in Kramaršič. Shod sta sklicala ob 2. u. popoldne, tako da smo zborovali med krščanskim naukom. Vdeležilo se je shoda dokaj moč, ker sta pritisnili obe stranki. Pa tudi viharo je bilo! Da bi bili socialista Kramaršiča čuli, kako je zatrjeval, češ, „mi nismo zoper vero“, v isti sapi pa norčeval se iz reka: „Moli in delaj!“ Pravil je, da očita „nasprotna stranka“ socialistom, da hoté „vse imetje razdeliti“. Postavil se je tej trditvi po robu. Vne-

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

mal se je za zasebno imetje, češ, „molim in molim, pa vendar nič nimam, — tkaleci so imeli nekdaš svoje domovje, mi se pa trudimo od zore do mraka in nič nimamo“. — Resnične besede, pa kako malo v duhu socijalne demokracije, ki vender ne pripušča zasebnega imetja! Mahal je po „višjih glavah, višjih uradnikih, ki imajo tisoč in tisoč penzije, pozabil pa pomesti pred lastnim pragom ter povedati, kako plačujejo socijalni demokratje svoje „višje glave“. Na Nemškem ima 50 prvih voditeljev na leto po 10.000 mark, 300 načelnikov druge vrste dobiva na leto po 5000 mark in moške, ki potujejo in prireajo potovalne shode, dobivajo po 3000 mark — vse to so žulji delavcev. Jezil se je govornik, z nepritajenimi znamenji, da ima v mislih duhovnike, zakaj se nedelavci vtikajo v delavske razmere in delavcem vsiljujejo, mešanico pa očita le „nasprotni stranki“. Zakaj zopet ni povedal, kdo vlada in vodi dunajske socijaliste, s katerimi so Ljubljancje v zvezi? Ali ima židovski zdravnik doktor Adler, voditelj avstrijskih socijalnih demokratov, od krampa in motike kaj ožuljenih rok? Nemški socijalni demokratje pa so si izbrali celó večkratnega milijonarja žida Singerja za voditelja. Tega pojdite učit, kaj pomeni „denarni žakelj“ za delavca. Pa te grozdje je prekislo, kaj ne sodruže? Najbolj je završalo, ko je Kramaršič pogrel laž o ljubljanskih tvorničnih delavcih. Rekel je: „Minolo leto je na Dunaju neki poslanec nam nasprotnne stranke, mesto da bi se potegnil za delavca, izrekel besede: „Delavec ima že dosti!“ — Sicer pa o tem shodu morebiti kaj več, ako izpolnita socijalista, kar sta zapretila nekemu v Idriji: „Bomo že posvetili temu p . . . v časnikih — res je, kakor je pisal „Narod“: hodi kakor petelin na g . . .“ Podasta si pač „Narod“ in „Delavec“ roki. — Pristopilo je k socijalistom ljubljanskim 56 delavcev na novo.

(Iz Domžal) nam poroča naš dopisnik z ozirom na svoj dopis v št. 300 „Slovenca“ l. l., da on ni mislil, da so vsi občinski možje taki, „ki si izmišljujejo čudne in grde laži“. ampak da imajo le nekateri možje to slabost. — Dopisnik ni torej imel nobenega namena žaliti obč. odbora v Domžalih.

(Za tobakarje.) S 15. febr. t. l. veljala bode „veržinka“ samo 5 kr.

(Učiteljske spremembe.) Nadučitelja sta postala gg. učitelja Jan. Tomažič v Tinjah in Jož. Zemljič v Brezju pri Mariboru; učitelj na šoli okolice celjske je postal g. Jož. Šmorancer iz Velikih Lašč, podučitelji pa gg. Jož. Brinar iz Slov. Bistrice v Vojniku, Jož. Zorn z Goriškega v Dramljah in Leop. Pavlin iz Gaberja pri Sv. Jederti pri Laškem.

(Požar.) V noči od dne 14. do 15. januarija je nastal po neprevidnosti ogenj v kleti graščine vojvode iz Parme pri Cmureku. Nevarnost za ves grad je bila velika, ker je bilo v kleti 80 kub. metrov drv in vagon premoga; vendar so na srečo domači hitro ogenj pogasili.

(Ptuj napreduje.) Na Ptuju dobijo telefon. Centrala ali središče bode na „rotovžu“, od koder bode zveza z vsemi javnimi poslopi. Res, Ptuj napreduje, žal, da tudi v dolgovih.

(Viničarske tečaje) je štajerski deželni odbor ustanovil na Borlu niže Ptuja, v Mariboru in v Lipnici.

(Požari na Goriškem.) V Gor. Vertobji je preteklo nedeljo zvečer pogorela posestniku hiša z gospodarskimi poslopi vred. V soboto pa je nastal

požar v Hrušovici na Krasu. Ker je razsajala huda burja, je pogorelo 4 posestnikom vse imetje. Zgorel je tudi človek. Požar je nastal po neprevidnosti moža, kateri je z gorečo pipo šel v hlev.

Telegrami.

Dunaj, 23. januarija. Kakor se trdi v merodajnih krogih, se razdele v prihodnje opravila naučnega ministerstva tako, da prevzame sekcijski načelnik Latour revizijo vseh bogočastnih zadev, obrtno šolstvo in umetnost, Harter vseučiliščne in srednješolske zadeve in ljudsko šolstvo Bylandt.

Dunaj, 23. januarija. Vojvoda kumberlandski je obiskal danes ministerskega predsednika grofa Badenija.

Brindisi, 23. januarija. Nadvojvoda Karol Ludovik je s svojo družino došel sem in na to odpotoval v Aleksandrijo.

Zader, 23. januarija. Danes je otvoril predsednik Bulat s trikratnim živio-klicem na cesarja dalmatinski deželni zbor.

Levov, 23. januarija. V današnji seji deželnega zbora sta se soglasno vsprejela predloga posl. Barvinskega, v katerih se vlada pozivlja, naj uvede obligaten pouk rusinskega in poljskega jezika na galiških srednjih šolah ter praktične tečaje za rusinski jezik za uradnike. Predloga sta se izročila dotičnim odsekom. Predlog šolskega odseka glede ustanovitve šeste gimnazije v Levovu ter realk v Jaroslavi in Striju in glede zboljšanja učiteljskih plač, se je vsprejel brez debate.

Budimpešta, 23. januarija. Poslanska zbornica je nadaljevala danes posvetovanje o proračunu za notranje ministerstvo ter rešila poglavje „uprava okrajev“.

Rim, 23. januarija. „Agencia Stefani“ poroča: Cesar Viljem je podelil podpolkovniku Galliano pruski kronski red družega reda. Dalje je v posebnem pismu pohvalil izvanredni pogum italijanskih vojakov v Afriki.

Rim, 23. januarija. Iz Adaga - Hamas se poroča: Poizvedovalci zatrjujejo, da se je sešel negus Menelik s Felterjem, s katerim se je posvetoval o sklepanju miru. Govori se tudi, da vlada mej šoanskimi vojniki velika nezadovoljnost radi vednega bojevanja in da jim primanjkuje živeža.

Pariz, 23. januarija. Ministerski svet se je pečal v današnji seji s pogodbo z Madagaskarjem. V tej pogodbi se določa, da ima Francija vrhovno pokroviteljstvo nad Madagaskarjem in da se smatra za francosko posestvo, kraljica obdrži le dosedanje čast in opravlja notranje zadeve. Konečno se je posvetovalo o tem, kako naj se ta pogodba objavi zunanjim državam.

Carigrad, 24. januarija. Zopet se poroča o novih bojih Kurdov s turškimi četami. Baje, da bo tudi z večjo vojaško močjo le težko ukrotiti te uporne rodove.

London, 24. januarija. Kraljica angleška je precej hudo zboletla. Pretresla jo je smrt princa Battenberga, moža njene hčere Beatrice. Danes se ji je stanje nekoliko zboljšalo.

Umrli so:

22. januarija. Jurij Jekovec, mizar, 68 let, Rimaka cesta št. 9, emphysema pulm.

V hiralnici:

21. januarija. Klemens Tavčar, delavec, 76 let, ostarelost.

Tuji.

20. januarija.

Pri **Slonu**: Neumann, Müller z Dunaja. — Raunacher iz Beljaka. — Schick iz Celovca. — Herzog iz Draždan. — Schmidinger iz Kamnika. — Martera iz Trsta. — Bayer iz Sonnenberg-a. Lončariš iz Sele. Rupnik iz Idrije.

Pri **Maliču**: Neufeld, Brust, Herzog, Kupfersehnidt, Kropp, Baller z Dunaja. — Traut iz Tridenta. — Fischer iz Draždan. — Saydlowski iz Breznega. — Loy iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Salokar iz Strag. — Honigfeld z Dunaja.

Pri **Lloydu**: Mejač iz Komenda. — Frankheim iz Postojine. — Kogoj, Sajovic iz Logatec. — Povše iz Mokronoga.

Pri **bavarskem dvoru**: Majdiš iz Domžal.

Pri **avstrijskem caru**: Stele iz Idrije. — Zorko iz Lukovice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
23	9. zvečer	744.6	-3.7	sl. jvzh.	oblačno	
24	7. zjutraj 2. popol.	744.7 743.6	-5.0 +0.5	sr. vzjvzh. sr. svzh.	oblačno skoro obl.	0.0

Srednja včerajšna temperatura -3.8°, in za 1-1 pod normalom.

720 37

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Doktor pl. Trnkóczyjev protinski cvet

je olajšujoče mazilo za roke in noge, za križ in za vsakršne bolečine. Priporoča se za masažno zdravljenje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Dobiva se pri 731 7

Ubaldu pl. Trnkóczyju
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

V plodovito nalaganje glavnice

priporočljiva so

4% kronina zastavna pisma
avstr. osrednje zemljiške kreditne banke.

Na zastavna pisma osrednje zemljiško-kreditne banke morejo se postavno naložiti pupilarni denarji, ustanovne svote, in depoziti, vojaški službeni denarji in kavolje za poroke. Vrh varnosti so še ta pisma oproščena vsakega dohodninskega davka.

(18 7-4)

**Menjalnična
delniška družba „MERCUR“**
l., Wollzeile, Dunaj, Mariahilferstr. 74 B.

Dunajska borza.

Dne 24. januarija.		Dne 23. januarija.		Kreditne srečke, 100 gld.		197 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 80 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	135	—
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 05 „	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 „ — „	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18	30
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 65 „	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192 „ — „	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	25
Avstrijska kronna renta 4%, 200 kron	100 „ 90 „	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 „ 75 „	Salmove srečke, 40 gld.	67	—
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 65 „	Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 „ 50 „	St. Genois srečke, 40 gld.	70	—
Ogerska kronna renta 4%, 200 kron	99 „ 15 „	Dunavske vravnave srečke 5%	128 „ 50 „	Waldsteinove srečke, 20 gld.	52	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1007 „ — „	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	105 „ 50 „	Ljubljanske srečke	23	50
Kreditne delnice, 160 gld.	364 „ 75 „	Posojilo goriškega mesta	112 „ — „	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	170	25
London vista	121 „ 25 „	4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 30 „	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3365	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ 27 1/2 „	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 25 „	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	465	—
20 mark	11 „ 85 „	Prioritetne obveznice državne železnice	220 „ — „	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99	—
20 frankov (napoleonador)	9 „ 61 „	„ „ južne železnice 3%	169 „ 20 „	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	62	—
Italijanski bankovci	44 „ 15 „	„ „ južne železnice 5%	131 „ 75 „	Montanska družba avstr. plan.	85	25
C. kr. cekini	5 „ 70 „	„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	164	—
				Papirnih rubljev 100	125	87

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.